

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 431/2016-9

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 28. júna 2016 predbežne prerokoval sťažnosť Československej obchodnej banky, a. s., Michalská 18, Bratislava, zastúpenej LawService, s. r. o., Stráž 3/223, Zvolen, za ktorú koná advokát JUDr. Pavol Konečný, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Okresného súdu Nitra č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Československej obchodnej banky, a. s., o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 15. marca 2016 doručená sťažnosť Československej obchodnej banky, a. s., Michalská 18, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k dohovoru (ďalej len „dodatkový protokol“) uznesením Okresného súdu Nitra (ďalej len „okresný súd“) č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015, ktorou žiada vydať tento nález:

„I. Základné právo spoločnosti Československá obchodná banka, a. s., so sídlom Michalská 18, 815 63, Bratislava, IČO: 36 854 140 vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo pokojne užívať svoj majetok podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, uznesením Okresného súdu Nitra zo dňa 22. 12. 2015 č. k. 31 K 34/2015-118 porušené bolo.

II. Ústavný súd Slovenskej republiky uznesenie Okresného súdu Nitra zo dňa 22. 12. 2015 č. k. 31 K/34/2015-118 zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.“

Ako zo sťažnosti doručenej ústavnému súdu, z jej príloh a údajov zverejnených v Obchodnom vestníku vyplýva, okresný súd uznesením sp. zn. 31 K 34/2015 z 2. júna 2015 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 107/2015 z 8. júna 2015 začal konkurzné konanie na dlžníka „[REDAKOVANÉ], nar. [REDAKOVANÉ] bytom [REDAKOVANÉ]“.

Uznesením č. k. 31 K 34/2015 z 15. júna 2015 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 117/2015 z 22. júna 2015 ustanovil rovnako označenému dlžníkovi predbežného správcu Mgr. Ing. Miroslava Zdychavského, správcu so sídlom kancelárie Radlinského 56, Nitra.

Uznesením č. k. 31 K 34/2015-82 z 10. augusta 2015 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 157/2015 zo 17. augusta 2015 súd vyhlásil na majetok rovnako označeného dlžníka konkurz; otvoril malý konkurz a ustanovil správcu Mgr. Ing. Miroslava Zdychavského, správcu so sídlom kancelárie Radlinského 5, Nitra.

Správca Mgr. Ing. Miroslav Zdychavský uverejnil v Obchodnom vestníku č. 201/2015 z 20. októbra 2015 súpis oddelenej podstaty zabezpečeného veriteľa, ktorým je sťažovateľka; súpisová hodnota majetku úpadcu v zmysle zverejneného súpisu je 133 360 €.

Prvá schôdza veriteľov sa konala 20. novembra 2015 a na tejto schôdzi bol odvolaný z funkcie správca Mgr. Ing. Miroslav Zdychavský a do funkcie správcu bola ustanovená spoločnosť LawService Recovery, k. s., Stráž 223, Zvolen, ktorej komanditistom je spoločnosť LawService, s. r. o., Stráž 223, Zvolen, jedným z komplementárov JUDr. Pavol Konečný (t. j. zástupca sťažovateľky) a jej správcovská kancelária má sídlo Štefánikova trieda 9, Nitra.

Okresný súd uznesením sp. zn. 31 K 34/2015 z 23. decembra 2015 zverejneným v Obchodnom vestníku č. 250/2015 z 31. decembra 2015 „v právnej veci vyhláseného malého konkurzu na majetok úpadcu [REDAKOVANÉ], nar. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], s miestom podnikania [REDAKOVANÉ], ktorého správcom je Mgr. Ing. Miroslav Zdychavský, so sídlom kancelárie Radlinského 5, Nitra, o výmene správcu“ rozhodol tak, že Mgr. Ing. Miroslava Zdychavského odvolal a ustanovil za správcu LawService Recovery, k. s., so sídlom správcovskej kancelárie Štefánikova trieda 9, Nitra.

Uznesením č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 okresný súd „v právnej veci vyhláseného malého konkurzu na majetok úpadcu: [REDAKOVANÉ], nar. [REDAKOVANÉ], bytom [REDAKOVANÉ], fyzická osoba podnikajúca pod obchodným menom [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], s miestom podnikania [REDAKOVANÉ], ktorého správcom je Mgr. Ing. Miroslav Zdychavský, so sídlom kancelárie Radlinského 5, 949 01 Nitra, o určení paušálnej odmeny správcu, takto rozhodol: Súd priznáva správcovi Mgr. Ing. Miroslav Zdychavský, so sídlom kancelárie Radlinského 5, Nitra, paušálnu odmenu vo výške 7.966,53 €“ a súčasne upravil účtáreň okresného súdu vyplatiť na účet správcu časť paušálnej odmeny 464,72 € zo zloženého preddavku. Toto uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku č. 250/2015 z 31. decembra 2015, správcovi Mgr. Ing. Miroslavovi Zdychavskému bolo doručené 4. januára 2016 a na jeho písomnom vyhotovení predloženom sťažovateľkou ústavnému súdu v prílohe sťažnosti je vyznačená doložka o jeho právoplatnosti dňom 18. januára 2016.

V odôvodnení tohto uznesenia č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 okresný súd po tom, ako odcitoval najmä § 43 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o konkurze“) a § 10 a § 12 ods. 1, 2 a 5 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 665/2005 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), uviedol:

„Podaním doručeným súdu dňa 23. 11. 2015, doplneným dňa 30. 11. 2015 požiadal správca o priznanie paušálnej odmeny v zmysle § 12 ods. 1 vyhlášky za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov vo výške 7.966,53 eura.

Zo spisu mal súd za preukázané, že správca si splnil všetky povinnosti správcu ustanovene mu zákonom, keď prvú správu o stave zisťovania a zabezpečovania majetku úpadcu podal dňa 31. 08. 2015, druhú správu podal dňa 18. 9. 2015, tretiu správu podal dňa 05. 10. 2015, štvrtú správu podal dňa 10. 11. 2015.

Prvá schôdza veriteľov sa konala dňa 20. 10. 2015. Zo súpisu majetku podstaty uverejneného v Obchodnom vestníku č. OV 201/2015 dňa 20. 10. 2015 má súd za preukázané, že súpisová hodnota majetku úpadcu bez poznámky v čase konania prvej schôdze veriteľov bola v sume 133.360,00 eura. Súd má ďalej preukázané, že konkurz bol vyhlásený na majetok fyzickej osoby podnikateľa, a v takomto prípade patrí správcovi paušálna odmena vo výške 6.638,78 eura (§ 12 ods. 2 písm. a) vyhlášky).

Odmena správcu je pohľadávkou proti podstate, pričom paušálna odmena predstavuje prednostnú pohľadávku. Jej splatnosť nastáva už právoplatným rozhodnutím súdu o priznaní jej výšky.

Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam súd rozhodol tak, že správcovi priznal paušálnu odmenu vo výške 7.966,53 eura.“

Okresný súd následne uznesením č. k. 31 K 34/2015-138 z 10. marca 2016 rozhodol o oprave písomného vyhotovenia uznesenia č. k. 31 K 34/2015-82 z 10. augusta 2015 v prvom výroku o vyhlásení konkurzu tak, že tento má správne znieť: *„Súd vyhlasuje konkurz na majetok dlžníka [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] s miestom podnikania [REDAKOVANÉ].“* Toto uznesenie bolo uverejnené v Obchodnom vestníku č. 53/2016 zo 17. marca 2016.

Krajský súd v Bratislave uznesením sp. zn. 3 CoKR 27/2016 z 30. mája 2016 uverejneným v Obchodnom vestníku č. 107/2016 z 3. júna 2016 na odvolanie sťažovateľky proti opravnému uzneseniu okresného súdu rozhodol tak, že uznesenie okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-138 z 10. marca 2016 zrušil.

Sťažovateľka sťažnosť na porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, základného práva na vlastníctvo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na majetok podľa čl. 1 dodatkového protokolu uznesením okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 odôvodnila tým, že okresný súd priznal správcovi Mgr. Ing. Miroslavovi Zdychavskému odmenu za činnosť do konania prvej schôdze veriteľov v nesprávnej výške. Konkurz bol vyhlásený na fyzickú osobu – nepodnikateľa (ako to vyplýva z výroku uznesenia okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-82 z 10. augusta 2015) a správcovi Mgr. Ing. Miroslavovi Zdychavskému bola priznaná odmena, ktorá patrí správcovi v konkurze na majetok fyzickej osoby – podnikateľa alebo právnickej osoby. Paušálna odmena za výkon funkcie správcu do konania prvej schôdze veriteľov v prípade konkurzu vyhláseného na fyzickú osobu – nepodnikateľa je ustanovená v § 12 ods. 1 vyhlášky sumou 663,88 € a odmena priznaná správcovi okresným súdom 6 638,78 € je odmenou, ktorá patrí správcovi podľa § 12 ods. 2 písm. c) vyhlášky za výkon funkcie do konania prvej schôdze veriteľov v iných veciach. Práva sťažovateľky tým boli porušené preto, že pri rozvrhu výťažku sťažovateľke ako veriteľovi dôjde k nižšiemu uspokojeniu jej pohľadávky. Odmena správcu je pohľadávkou proti podstatám, a teda má byť pomerne rozpočítaná medzi všeobecnú a oddelenú podstatu. Správca pred zostavením rozvrhu má povinnosť zostaviť zoznam pohľadávok proti podstate, ktoré sú uspokojované prednostne. Výťažok z podstaty bude preto pre sťažovateľku (a aj ostatných veriteľov prihlásených pohľadávok) nižší o nesprávnu výšku odmeny správcu Mgr. Ing. Miroslava Zdychavského. Uznesením okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 preto došlo nie len k porušeniu ústavno-procesných práv, ale aj základného práva sťažovateľky na vlastníctvo a práva na majetok.

Ako ďalej zo sťažnosti vyplýva, sťažovateľke písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 doručené nebolo, v kancelárii správcu LawService Recovery, k. s., nahliadla do konkurzného spisu 18. februára 2016

a vyžiadala si jeho fotokópiu. Sťažovateľka prípustnosť podania sťažnosti ústavnému súdu odôvodňuje tým, že proti uzneseniu okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 nebolo a nie je prípustné odvolanie, hoci toto uznesenie vydal vyšší súdny úradník, pretože podľa § 198 ods. 1 zákona o konkurze je odvolanie prípustné iba vtedy, ak to ustanovuje zákon o konkurze a prípustnosť odvolania proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka zakladá Občiansky súdny poriadok (§ 374 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku). Zákon o konkurze možnosť odvolania veriteľa proti rozhodnutiu o priznaní paušálnej odmeny správcovi nepripúšťa, odvolanie môže podať iba správca. Správca LawService Recovery, k. s., odvolanie podať nemohol, pretože predchádzajúci správca mu konkurzný spis odovzdal až 21. januára 2016, teda po uplynutí lehoty na podanie odvolania. Keďže proti uzneseniu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 nie je prípustné ani dovolanie a mimoriadne dovolanie (§ 198 ods. 1 zákona o konkurze), je právomoc ústavného súdu na konanie o sťažnosti sťažovateľky daná. Vzhľadom na to, že rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 18. januára 2016 a sťažovateľka sťažnosť ústavnému súdu podala 18. marca 2016, podala ju včas.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Ústavný súd predbežne prerokoval sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde a skúmal, či neexistujú dôvody na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd pri svojej rozhodovacej činnosti opakovane vyslovil právny názor, že sťažnosť podľa čl. 127 ústavy nie je časovo neobmedzeným právnym prostriedkom ochrany základných práv a slobôd (I. ÚS 33/02, II. ÚS 29/02, III. ÚS 62/02). Jednou zo zákonných podmienok jej prijatia na ďalšie konanie je jej podanie v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť (§ 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde). Nedodržanie tejto lehoty je zákonom ustanoveným dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Vzhľadom na uvedené sa ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti musel zaoberať v prvom rade otázkou, či sťažnosť bola podaná včas.

V tejto súvislosti je zároveň potrebné pripomenúť, že ustanovenie o lehote na podanie sťažnosti je ustanovením kogentným, to znamená, že ústavný súd nemôže zmeškanie tejto lehoty odpustiť alebo ju predĺžiť (pozri napr. m. m. I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03, IV. ÚS 14/03, II. ÚS 330/06).

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistil, že táto je vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 podaná oneskorene.

Podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde sťažnosť možno podať v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Ako z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, písomné vyhotovenie uznesenia okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 nebolo sťažovateľke okresným súdom doručované a sťažovateľka v sťažnosti túto skutočnosť ani nenamietala. Napriek tomu však vychádza z názoru, že lehota pre podanie sťažnosti ústavnému súdu jej začala plynúť dňom právoplatnosti uznesenia okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015, t. j. dňom 18. januára 2016. Tento názor sťažovateľky však neobstojí.

Dňom právoplatnosti rozhodnutia začína plynúť lehota pre podanie sťažnosti ústavnému súdu podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde iba tomu účastníkovi, ktorému bolo rozhodnutie riadne doručené. Pokiaľ rozhodnutie účastníkovi podľa zákona doručované byť malo, avšak nebolo, v takom prípade nenadobúda ani právoplatnosť. Pokiaľ však ide o subjekty, ktorým rozhodnutie nemá byť doručované, ak tieto tvrdia, že jeho vydaním napriek tomu malo dôjsť k porušeniu ich základných práv a slobôd, v takom prípade im lehota podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde začína plynúť dňom, kedy sa o jeho obsahu dozvedeli, resp. dozvedieť mohli. Začiatok plynutia lehoty sa posudzuje podľa § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde zhodne ako v prípadoch opatrenia alebo iného zásahu, t. j. počíta sa odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Sťažovateľka v sťažnosti neuvádza, kedy sa o obsahu rozhodnutia dozvedela a tento moment ani nepreukazuje. Uvádza iba, že fotokópiu rozhodnutia si vyžiadala v kancelárii správcu LawService Recovery, k. s., keď nahliadla do konkurzného spisu 18. februára 2016. Na druhej strane, hoci vo vzťahu k všetkým rozhodnutiam vydaným v konkurznom konaní dôsledne v sťažnosti uvádza nielen dátum ich vydania, ale aj uverejnenia v Obchodnom vestníku, vo vzťahu k uzneseniu okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 tak neurobila.

Podľa § 199 ods. 1 prvej vety zákona o konkurze, ak tento zákon neustanovuje inak, uznesenia a iné písomnosti súdu sa v konaniach podľa tohto zákona doručujú ich zverejnením v Obchodnom vestníku. Podľa § 199 ods. 4 zákona o konkurze ak je prípadný začiatok plynutia lehoty na podanie odvolania alebo urobenie iného procesného úkonu spojený so zverejnením doručovanej písomnosti v Obchodnom vestníku a listina sa doručuje aj iným spôsobom ako zverejnením v Obchodnom vestníku, adresát písomnosti sa o tom poučí. Podľa § 199 ods. 9 zákona o konkurze ak tento zákon neustanovuje inak, za deň doručenia súdneho rozhodnutia alebo inej písomnosti sa považuje nasledujúci deň po zverejnení súdneho rozhodnutia alebo inej súdnej písomnosti v Obchodnom vestníku. Rovnako písomnosti, ktoré sa podľa tohto zákona zverejňujú v Obchodnom vestníku, sa považujú na účely tohto zákona za zverejnené nasledujúci deň po ich zverejnení v Obchodnom vestníku.

Uznesenie okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 bolo uverejnené v Obchodnom vestníku č. 250/2015 z 31. decembra 2015.

O vydaní uznesenia okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015 sa preto sťažovateľka mohla dozvedieť 31. decembra 2015.

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného preto dospel k záveru, že lehota na podanie sťažnosti ústavnému súdu sťažovateľke začala plynúť 1. januára 2016 a uplynula 29. februára 2016. Pokiaľ sťažovateľka podala sťažnosť ústavnému súdu 15. marca 2016, sťažnosť bola podaná oneskorene.

Pre úplnosť ústavný súd s poukazom na § 199 ods. 4 zákona o konkurze (z ktorého vyplýva, že lehota pre podanie odvolania proti rozhodnutiu v konkurznom konaní plynie v každom prípade od zverejnenia rozhodnutia v Obchodnom vestníku, a to aj v prípade, ak sa listina doručuje aj iným spôsobom ako zverejnením v Obchodnom vestníku) uvádza, že niet rozumného dôvodu, aby sa posudzoval začiatok plynutia lehoty pre podanie sťažnosti ústavnému súdu inak, než začiatok plynutia lehoty pre podanie odvolania proti

rozhodnutiu v konkurznom konaní, t. j. dňom uverejnenia rozhodnutia konkurzného súdu v Obchodnom vestníku. O začiatku plynutia lehoty pre podanie odvolania správcom bolo poučenie uvedené i v uznesení okresného súdu č. k. 31 K 34/2015-118 z 22. decembra 2015.

Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. júna 2016